فرهیختگان

@farhikhtegandaily

WWW.FDN.IR

بررسی فعالیت‌های یک هیات دانشجویی که در چند سال اخیر به یک هیات تراز تبدیل شده است

میثاق با شهدایی که دانشجویی ماند

انقلاب اسلامی فضای دانشگاه‌های کشور را دگرگون کرد و فعالیت‌های دینی و مذهبی که تا پیش از انقلاب، در فضای دانشگاه‌ها به چشم نمی‌آمد رفته‌رفته گسترش پیدا کرد. دانشجویان فعال دانشگاه‌ها این مساله را یکی از رسالت‌های خود در فضای فعالیت‌های دانشجویی و تشکیلاتی‌شان می‌دیدند. این موضوع با تشکیل هیات‌های دانشجویی جدی‌تر هم شد و حالا چهار دهه پس از انقلاب کمتر دانشگاهی در کشور را می‌توان یافت که در آن خبری از یک هیات دانشجویی نباشد. فعالیت این هیات‌ها البته بیشتر منحصر به فضای دانشگاهی است و کمتر مجموعه‌ای را می‌توان پیدا کرد که گستره فعالیت‌هایش، آوازه بزرگ‌تر در قد و قامت یک هیات بزرگ شهر یافته باشد. یکی از این استثناها هیات میثاق با شهدای بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق(ع) است که در سال‌های اخیر در قد و قواره یک هیات بزرگ در سطح پایتخت شناخته می‌شود. هیاتی که تشکیل آن به سال‌های بعد از دفاع مقدس برمی‌گردد اما از سال ۸۲ با تغییراتی شکل منسجم و منظم‌تری به خود می‌گیرد. این هیات دانشجویی از سال ۸۵ به‌صورت عمومی در سطح شهر تهران اقدام به برگزاری برنامه کرده است و حالا در بین انتخاب‌های نخست بسیاری از عزاداران حسینی قرار دارد. روند حرکت این هیات دانشجویی و جزئیات فعالیت آن می‌تواند برای بسیاری از فعالان دانشجویی در هیات‌های مذهبی الگوی خوبی باشد. از این جهت در سه یادداشت پیش رو، بخش‌های مختلف فعالیت‌های هیات میثاق با شهدا مورد بررسی قرار گرفته است. این مجموعه یادداشت در نشریه نوآفرین رشد (شماره ۱) وابسته به مرکز رشد دانشگاه امام صادق(ع) منتشر شده است.

انقلاب در هیات با یک هیات انقلابی

محمدامین علی‌احمدی

پژوهشگر هسته احیای امر مرکز رشد دانشگاه امام صادق(ع)

۱. پیش از آنکه بخواهیم از امکان و الزامات نوآوری در دین و نهادهای دینی صحبت کنیم، باید به‌عنوان سنگ‌بنا و اساس نظری این بحث، پیرامون معنای نوآوری جمع‌بندی کنیم. نوآوری که ریشه در واژه لاتین Innovare دارد، در مفهوم عام به‌معنای «ایجاد یک چیز جدید» است. مهارت کشف فرصت‌ها و خلق روش‌های جدید برای بهره‌برداری از آنها در کانون فرآیند نوآوری جای دارد.

۲. در عصر کوتاه شدن چرخه عمر محصولات، توانایی جایگزین کردن مستمر محصولات قدیمی با نسخه‌های جدیدتر و بهتر هر روز اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. «رقابت در لحظه» حاکی از فشار فزاینده نه‌تنها برای عرضه محصولات جدید، بلکه برای عرضه سریع‌تر آنها نسبت به رقباست.

۳. با ژرف‌نگری درمی‌یابیم که رقابت فوق الذکر فقط محدود به ساحت فعالیت‌های تجاری و اقتصادی بشر نیست و عصر نوگرایی و نوگری در تمام شئون زندگی انسان نمود و بروز دارد. یکی از مهم‌ترین ساحات زندگی بشر، ساحت زندگی دینی وی است که در واقع با دیگر شئون زندگی وی همسنگ و قسیم نیست بلکه مانند چتری بر دیگر شئون زندگی وی سایه افکنده است.

۴. نوآوری در نهادهای دینی هرچند در همه اعصار مهم و حیات‌بخش بوده، ولی در عصر حاضر به‌دلیل همه مختصاتش این مهم اهمیت بیشتری یافته است. امروزه پرسش‌هایی نو یا مسائلی نوپدید پیش روی ما قرار گرفته است و ما چاره‌ای نداریم جز آنکه نظام دینی و نهادهای آن را به وسیله نوآوری به‌روز کنیم تا بتوان به اقتضائات و پیچیدگی‌های عصر جدید پاسخ داد.

۵. نگارنده با اتکا به تجربه چندساله حضور خود در هیات میثاق با شهدا دانشگاه امام صادق(ع) در ادامه با بیان مصادیقی به بیان الزامات و چالش‌های پیشرو در فرآیند نوآوری در نهادهای دینی می‌پردازد:

۱-چالش بدعت: در ادبیات دینی ما مفهوم بدعت مطرح شده است که به‌ظاهر شباهت‌هایی با مفهوم نوآوری دارد. بدعت بنیان نهادن عقیده یا عملی از پیش خود به نام دین است. بدعت از نظر لغوی یعنی چیزی را بدون سابقه و الگوی قبلی ایجاد کردن، یا گفتاری را بی‌پیشینه بر زبان آوردن از این‌رو است که خداوند بدیع آسمان‌ها و زمین است: «بَدیعُ السَّماواتِ وَالأرْض...»، یعنی خداوند آسمان‌ها و زمین را بی‌الگو و مانند آفرید. بدعت در مقابل سنت قرار دارد که به آموزه‌هایی می‌گویند که در قرآن و روایات پیامبر و معصومان بیان شده است. همه فقیهان شیعه و عامه، بدعت در عقاید، احکام و مناسک دینی را حرام می‌دانند. در روایات بدعت از مصادیق کفر و شرک معرفی شده است. بنابراین همان‌طور که معلوم است از نظر معنایی بدعت با نوآوری قرابت‌هایی دارد که توجه و مداقه متولیان نهادهای دینی را جهت پرهیز از گرفتاری در این ورطه طلب می‌کنیم. یکی از چالش‌های مبتلابه امروز هیات‌های مذهبی نیز گرفتاری در دام بدعت‌گذاری در مناسک عزاداری است که به‌واسطه عدم بذل دقت لازم در عرصه نوآوری‌های ساختاری و محتوایی در این حوزه است که مورد تذکر بزرگان نیز قرار گرفته است. به‌طور مثال رهبر انقلاب می‌فرمایند: «در محیط‌های مراسم مذهبی مراقب باشید هیچ کاری که از حدود ضوابط شرع ممکن است بیرون برود، رخ ندهد؛ این را مراقبت کنید. محیط مداحی و خوانندگی دینی، یک محیط پاک و مطهری است؛ نگذاریم آلودگی‌هایی که متاسفانه در دنیای هنر در بین مردمان بی‌قید و بی‌مبالات رواج پیدا کرده است، به محیط هنر اسلامی و مذهبی در محیط‌های مذهبی رسوخ و نفوذ کند؛ این را مراقب باشید.» هرچند بدعت در این مقال و مجال لزوما به‌معنای فقهی آن مدنظر نیست و مقصود از آن خروج از چارچوب‌های اصیل فرهنگی و دینی به‌واسطه وضع برخی مناسک جدید است. به‌طور مثال رهبر انقلاب در زمینه «برهنه شدن» در هیئات مذهبی فرموده‌اند: «اینکه ما مجلس عزاداری و مدح سیدالشهدا را ــ که عظمت او به‌خاطر شهادت است، عظمت او به‌خاطر فداکاری در راه خداست، عظمت او به‌خاطر گذشت است؛ گذشت از همه‌چیز، از همه خواسته‌ها، از همه مطلوب‌ها ــ تبدیل کنیم به یک نقطه سبک، به یک جایی که یک تعدادی جوان لخت بشوند، بپرند پایین و بندانند چه می‌گویند، درست است؟ این شکر این نعمت است که خدا به شما داده؟» که این امر را می‌توان به نوعی بدعت در مسیر مناسک سوگواری در مناسک سیدالشهدا(ع) دانست. از سوی دیگر بسیاری از هیئات مذهبی با درک این مهم که گرفتاری در ورطه بدعت‌گذاری در این نهاد مقدس، طی طریق در مسیر هلاکت آن است و از سوی دیگر بستن باب نوآوری به بهانه پرهیز از بدعت نیز عامل ایستایی این نهاد پویا و جوال است؛ سعی کرده‌اند دقت لازم را در طراحی‌های نوآورانه خود برای هیات به خرج دهند. به‌طور مثال هیات میثاق با شهدا با توجه به لزوم توجه به ثقلین در محافل دینی و با آسیب‌شناسی این موضوع که توجه به قرآن کریم عمدتا در هیئات کمرنگ یا مغفول است؛ برنامه‌ای قرآنی را تحت‌عنوان لطایف قرآنی به جلسه خود اضافه کرد، به‌طوری که در بخش متمایزی در برنامه هیات و با بهره‌گیری از امکانات صوتی و تصویری ویژه‌تر نسبت به معمول ارائه قرآنی گنجانده شد تا گامی باشد در مسیر تحقق توجه بیشتر به کتاب مهجور الهی. یا در بخش مداحی با التفات به لزوم بیان مستدل و واقعی مصائب اباعبدالله(ع) مقتل‌خوانی به بخشی از برنامه مداحی و ذکر مصیبت هیات افزوده شد یا با توجه به اهمیت رشد اخلاقی و معرفتی جامعه، در مراثی و اشعار علاوه بر ذکر مصائب حضرات معصومین به بیان ریشه‌های معرفتی نهضت ایشان و همچنین دلالت‌های اخلاقی آن توجه ویژه شده است.

۲-چالش واپس‌گرایی: در مسیر نوآوری در نهادهای دینی علاوه بر چالش بدعت، چالش دیگری به‌نام واپس‌گرایی و ارتجاع نیز گریبانگیر است. ارتجاع به‌معنای بازگشت و بازگرداندن به وضعیت پیشین است. این واژه در اصطلاح به هرگونه دفاع از وضعیت موجود حاکم و نظامات فرسوده و رو به زوال یا مخالفت با نوآورهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی اطلاق شده است. این چالش عمدتا تحت لوای توجه به اصول و سنت‌ها گریبانگیر شده و به‌مرور موجب هلاکت و اضمحلال این نهادها می‌شود. در برخی هیئات مذهبی نیز متاسفانه این آفت به‌چشم می‌خورد که به نیازهای روز جامعه و دلالت‌های صریح معارف دینی به آنها توجه نمی‌شود، بلکه با چنین رویکردهایی مخالفت و تقابل صورت می‌پذیرد. این شیوه علاوه بر تضییع فرصت تبیین صحیح و نوآورانه معارف دینی باعث ایجاد فاصله میان محتوای عرضه شده در هیئات و متن زندگی مردم می‌شود که عاملی است برای کم‌فروغ شدن اثرات این نهاد تابناک در جامعه و به این واسطه گرفتاری در وادی هلاکت. لذا این جهت نیز باید مورد توجه مسئولان هیئات باشد که البته از پیش‌تر بسیاری از هیئات به اهمیت این نوع از نقش‌آفرینی خود واقف بوده‌اند که حضور پررنگ هیئات مذهبی در تهییج و تبیین آحاد مردم در مسیر تحقق انقلاب اسلامی و دفاع مقدس گواه این مدعی است. امروز نیز بسیاری از هیئات به این مهم واقفند و در این مسیر قدم برمی‌دارند و از آن جمله می‌توان به برخی فعالیت‌های هیات میثاق با شهدا به قرار زیر اشاره کرد:

- توجه به مسائل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی روز و مبتلابه در انتخاب موضوع سخنرانی و تبیین ارتباط آن با سیره معصومین(ع)
- انتخاب شعار محوری سال به‌عنوان محور تمرکز محتوای تولیدی هیات با توجه نیازها و اقتضائات زمانه
- تبیین و شورآفرینی در منازعات حق و باطل در سراسر عالم با الهام از نهضت حسینی در مداحی‌ها و اشعار.

۳-چالش افق: چالش دیگری را که آفت نوآوری در فضای نهادهای دینی است می‌توان ابتلا به دردروزمرگی و گرفتاری مسئولان نهادها دینی به رتق و فتق امور سطحی و روزمره دانست که سبب می‌شود حجاب غفلت بر نقش تمدنی آنها ایجاد شود و این نهادها به مساله محدودیت افق و به این واسطه عدم احساس نیاز و برنامه‌ریزی برای نوآوری در مسیر نیل به اهداف بلند مبتلا کند و ایشان را به ورطه هلاکت بکشاند. در هیئات مذهبی نیز گاهی این مشکل گریبانگیر است که افق دید برگزارکنندگان آن از جهت جغرافیایی، تاریخی و تمدنی به‌حدی محدود شده است که این هیئات اساسا برای تحقق آن نیاز به نوآوری ندارد. برخلاف این دسته از هیئات، مجموعه‌هایی نیز هستند که با التفات به نقش اساسی هیئات در جهات مختلف، به برنامه‌ریزی و نوآوری در مسیر تحقق آن می‌پردازند. در هیات میثاق با شهدا نیز به این مهم توجه شده است و بر این اساس می‌توان برخی از نوآوری‌های هیات را به قرار زیر تبیین کرد:

- با درک نقش تمدنی هیات، شعرا در طراحی دم پایانی از ابتدا تاکنون سعی داشته‌اند با ایجاد ارتباط هنرمندانه میان نهضت حسینی، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس، نهضت جهانی حضرت حجت بن الحسن(ع) و... سیر تمدنی جامعه شیعی را تبیین و نقش مومنان در آن را روشن کنند.
- با درک نقش فراسرزمینی هیات، به اهمیت و اثرگذاری معارف اسلامی در سطح جهانی توجه شده و در راستای تحقق این مهم عرضه محتوا در هیات به زبان عربی و همچنین فعالیت موثر در فضای مجازی اقدام شده است.
- با درک نقش آرمان‌خواهی هیئات در تحقق تمدن نوین اسلامی، تبیین و مطالبه آرمان‌ها در برنامه‌های هیات جا گرفته است و در تحقق این مهم همه توان رسانه‌ای هیات اعم از منبر، مداحی، نشریات، محتوای دیجیتال و... به‌خدمت در آمده است.

۴-چالش انگیزه: یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت در تحقق اهداف توسط نهادهای دینی که مستقیما بر نتیجه حاصله اثر می‌گذارد، انگیزه‌های برگزارکنندگان آن است. هرگاه در یک نهاد دینی انگیزه‌های الهی و اخلاص میدان‌دار و محور بوده است، علی‌رغم همه محدودیت‌ها، آن نهاد در تحقق اهداف خود موفق بوده است و به تعبیر پیامبر گرامی اسلام(ص): «اُخْلِصْ قَلبَکَ یکفکَ القَلیلُ مِنَ الْعَمَل» اخلاص کفایت کننده و جبران کننده میزان کم عمل است. ولی آنگاه که این انگیزه‌ها آمیخته با برخی انگیزه‌های غیرالهی شده است آن نهاد را به ورطه هلاکت کشانده است. در هیئات مذهبی این مهم به‌وضوح مشهود است. تا آنگاه که هیئات صرفا در مسیر انجام اهداف مشغول فعالیتند برکت و اثر بر فعالیت‌های ایشان جاری و ساری است، ولی آنگاه که نیات دیگر همچون رقابت، منیت، شهرت و... آهسته آهسته و ناپیدا وارد این نهاد مقدس می‌شود و هیات را مبتلای به شرک خفی می‌کند، از سوی دیگر برکت و اثر است که از آن خارج می‌شود. این مهم برای من که چندی توفیق خدمت در هیات میثاق با شهدا را داشته‌ام بسیار مشهود بوده است که اثرگذاری هیات میثاق با شهدا عمدتا منبعث از اخلاص بی‌نظیر اولین بانیان و مسئولان آن است و به هر میزان که از آن کاسته شده است؛ عامل کم فروغی آثار آن شده است.

مرشد جان کلام است

آنچه در بالا آمد اهم آفاتی بود که به پنداشت نگارنده گریبانگیر نهادهای دینی است در مسیر نوآوری‌شان که گرفتاری در گرداب هر یک می‌توان عامل هلاک آن نهاد شود. برای پرهیز از هلاکت و به تعبیری اسارت در دام آفات پیش گفته در ادبیات دینی یک راه بارها و بارها مورد تاکید قرار گرفته است. به امام سجاد(ع) در تبیین عاملی اصلی هلاکت می‌فرمایند: «هلَکَ مَنْ لَیسَ لَه حَکیمٌ یرْشُدُه: کسی که دانشمند ارشادکننده‌ای نداشته باشد گمراه می‌شود». و امیرالمومنین(ع) در تبیین راه نجات از هلاکت می‌فرمایند: «أیهاالنَاسُ اسْتَصْبِحُوا منْ شُعْلَة مصْباح واعظ مُتَّعظ: ای مردم چراغ فکر خود را از شعله گفتار واعظان باعمل روشن سازید.» که این مهم همچنین در قرآنی کریم به تعابیر مختلفی چون «فاسْأَلُوا أهلَ الذِّکر آن کنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ» مورد تاکید قرار گرفته است. بنابراین برای عدم ابتلا به ورطه هلاکت باید «مرشد راه و مربی» داشت و این مهم را داشت و الا به تعبیر مولا(ع) همچون: «همَجٌ رَعاعٌ أتْباعُ کلّ ناعق یمیلونَ مَعَ کلّ ریح لَمْ یسْتَضیئوا بنور الْعلْم وَلَمْ یلْجَوا الی رُکن وَثیق: پشه‌هایی که دستخوش باد و توفان هستند و همیشه سرگردانند که به‌دنبال هر سروصدایی می‌روند، و با وزش هر بادی حرکت می‌کنند. نه از روشنایی دانش نور گرفتند و نه به پناهگاه استواری پناه بردند» می‌گردند و در طی طریق به بیراه می‌روند و هلاک می‌شوند. نهادهای دینی و متولیان آن نیز از چنین قاعده‌ای مستثنی نیستند، بنابراین در مسیر نوآوری در نهادهای دینی باید بلدراه و عالم ربانیای مرشد راه شود والا بیم هلاک بسیار بسیار جدی خواهد بود. نگارنده این امر را مهم‌ترین عامل موفقیت هیات میثاق با شهدا در ایجاد نوآوری‌های دینی می‌داند. یعنی تا آنگاه که جامعه اسلامی از نعمت وجود حضرت آیت‌الله مهدوی کنی و حضرت آیت‌الله مجتبی طهرانی بهره‌مند بود، بسیاری از موثران هیات میثاق با شهدا خود را شاگرد و ذیل ارشادات ایشان تعریف ممی کردند و در طی طریق به رسم شاگردی قدم برمی‌داشتند و لذاست که در نوآوری‌های خود موفق بوده‌اند. حال در فقدان ایشان هرچند بحمدالله سایه پربرکت و گرامی رهبر عزیز انقلاب را بر سر خدام هیات است و دعای خیر و ارشادات‌شان ان‌شاءالله شامل حال خدام باشد، ولی به واسطه دسترسی‌های محدودتر به آن وجود مقدس، امروزه کمی خلأ آن مرشد ربانی در فضای هیات میثاق با شهدا نیز احساس می‌شود. باری، نگارنده می‌پندارد که پرهیز از آفات نوآوری در نهادهای دینی، سخت و الزاما در گرو تمکین عاملان آن به ارشاد و مربیگری یک عالم ربانی است و لاجرم همه نهادهای دینی که درصدد انجام فعالیتی اثربخش و به تبع آن نوآورانه هستند؛ اولا و حتما باید خود و نهاد مربوطه را ذیل تربیت یک عالم ربانی تعریف کنند والا موفقیت‌شان سخت محل خدشه خواهد بود.

تکیه علم و عَلَم

هیاَتی قرآنی برای میثاق با شهدا

دکتر مصباح‌الهدی باقری

پژوهشگر مرکز رشد دانشگاه امام صادق(ع)

پدیده‌های نو، خیلی نزدیک‌مان هستند. لازم نیست همیشه فکری ناب و ایده‌ای بکر، صنعی جدید را برایمان رقم بزنند. کافی است داشته‌های اطراف‌مان را خوب بشناسیم و از تلاقی بُردارهای آنها، فضای ترکیبی جدیدی را رقم بزنیم که پر از نونگری، نو بودگی و نوشدگی باشد. هیات میثاق با شهدای بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق(ع)، مثالی زنده از فهم و شناسایی ظرفیت‌ها و قرار دادن آنها در موقعیتی است که برآیند آنها نهادی ممتاز، پرثمر، الگو و از همه مهم‌تر، پر از ظرفیت‌های زاینده نوآوری مداوم و مستمر است. درواقع، منابع موجود در دانشگاه امام صادق(ع) - که سال‌ها با بی‌توجهی از کنارشان گذشتیم- از وقتی در تلاقی درست با هم قرار گرفتند، ظرفیت خوبی برای احیای امر و ذکر اهل بیت(ع) فراهم آوردند. این منابع، سال‌های سال موجود بوده و کمتر برای ترکیب و تلاقی آنها، فکر و سعی شده است. راستی می‌دانید این ظرفیت‌ها و قابلیت‌ها کدام هستند؟

۱. فضا و اتمسفر دانشگاه چه از حیث گزینش و نظام تربیتی منابع انسانی (استاد و دانشجو) و چه از حیث برنامه آموزشی

۲. آشنایی افراد با معارف دین هم از حیث دانشی، و هم‌بینشی و هم‌نگرشی

۳. انرژی متراکم در بسیج دانشجویی دانشگاه

۴. مسجدی که بیشتر برای اقامه نماز جماعت استفاده می‌شد.

۵. مکان دانشگاه امام صادق(ع) در شمال غرب تهران و خلئی که از حیث جریان هیات در آن وجود داشت.

۶. فهم معرفتی نسبت به تاریخ تشیع از طریق رجوع به منابع دست اول

۷. فهم اقتضائات معاصر یک هیات حسینی در بستر انقلاب اسلامی (از حیث تاسیس، طراحی و اجرا)

۸. فهم مداحی جریان‌ساز به‌عنوان بلندگویی برای امروز جامعه از حیث سیاست، اقتصاد و فرهنگ

۹. فهم آداب هیات‌داری و خدمتگزاری به اهل‌بیت(ع)

و برخی صلاحیت‌ها و قابلیت‌های دیگر که همگی در ترکیبی شگفت‌آور، توانستند جریان جدیدی از یک هیات تراز را طراحی و تاسیس کنند. البته نگاه موسسان و متولیان در دهه اول حیات هیات میثاق، بیشتر بر برپایی یک هیات داخلی دانشجویی برای خدمتگزاری به ساکنان و اهالی دانشگاه بود، اما در دهه دوم، یک نگاه کاملا برون‌گرایانه برای اشاعه امر اهل‌بیت(ع) در سطح محلی، بعد شهری، بعد الگوسازی ملی و منطقه‌ای و جهانی بروز کرده و متبلور شده است.

برای اینکه از تصویر و برساخته هیات در ذهن مخاطبان، استطلاع حاصل کنیم، از ۱۰۰ نفر از مخاطبان هیات، ویژگی‌های متمایز آن را جویا شدیم. ۶۸ نفر به ما پاسخ دادند که در نگاه و ارزیابی و ارزشیابی‌هایشان، هم نکات مثبت و هم نقاط خلأ و منفی وجود داشت:

از منظر شکل: نظم در برگزاری، پوشش تلویزیونی، رفتار مناسب خدام، برگزاری در مسجد، رعایت شئونات دینی و اجتماعی (مثل برهنه نشدن)، اصالت سنت‌های عزاداری در عین جوان‌گرایی و نوآوری، مدیران گمنام، تبلور عینی علم نافع در دانشگاه اسلامی

وجود جمعیت کثیر، مملو از مستمعان جوان و انقلابی، حضور مداح بااخلاص و فاضل، پشتیبانی شعرای زبده

از منظر محتوا: تاکید بر روضه مستند و مقتل‌خوانی، محتوای اشعار (تلفیق شعر و شعور)، سبقت محتوا بر سبک و نوا، محوریت قرآن و معارف قرآنی، سخنرانی عالمانه و با موضوعات روز

از منظر فضا و اتمسفر: وحدت‌بخش، تلاش فراوان عوامل، خلوص و دل پاک عوامل، مردم‌داری، جوان بودن، خانوادگی بودن، دانشجومحور بودن، نوآور بودن، نخبگانی بودن، واقع شدن در محیط علمی

از منظر ساختار: فضای وسیع دانشگاه، موضوعیت داشتن منبر کنار مداحی، وجود هیات کودکان و نوجوانان، وجود برنامه‌ها و غرفه‌های فرهنگی

از منظر کیفیت: انقلابی، بصیرت‌افزا، پویا، بی‌حاشیه بودن، صادق بودن، فرزند زمانه بودن، تراز انقلاب اسلامی، آرمانی بودن، توجه به مطالبات رهبر فرزانه انقلاب، حفظ مستمر کیفیت، مروج اسلام ناب

از منظر ثمره و نتیجه: محبت‌افزایی نسبت به اهل‌بیت(ع)، صدور الگو به کشورهای منطقه، نگین دانشگاه امام صادق(ع)، برند شدن و قابلیت تکثیر، انقلابی‌ساز، رهبری هیات دانشجویی، جریان‌سازی در عرصه مداحی، ارتقای سطح مخاطبان با ابزارهای متنوع

چرا هیات میثاق؟

رضا پاینده

پژوهشگر حوزه نوآوری مرکز رشد دانشگاه امام صادق(ع)

هیات میثاق با شهدا را دانشجویان رزمنده دانشگاه امام صادق(ع)، پس از پایان سال‌های دفاع مقدس و در حال‌وهوای دوری از همدرسان شهیدشان راه انداختند. بذر این هیات به‌عنوان اولین هیات دانشجویی کشور در سال ۱۳۶۹ کاشته شد و با نیت خالص موسسان و با هدایت آیت‌الله مهدوی کنی(ره) ابتدا تنها برای اهالی دانشگاه امام‌صادق(ع) بود. بعد از یک دهه، هیات جنبه‌ای عمومی‌تر یافت، به‌طوری که در سال ۱۳۸۶ در سطح وسیع‌تری عاشقان حضرت سیدالشهدا را در برگرفت و بارور و بالنده شد. آن سال، آغاز دعوت از عموم مردم بود تا این محفل دانشجویی به میعادگاهی عظیم برای عاشقان خاندان وحی شود.

رفته‌رفته استقبال و توجهات به این هیات گسترش یافت تا امروز که مخاطبان حتی در ایامی به حدود ۳۰هزار نفر هم می‌رسند و به یکی از هیئات اصلی و موثر کشور تبدیل شده است. دانشجویان، اساتید و کارمندان دانشگاه، خدام و گردانندگان این هیات هستند و درطول سال‌های مختلف تاکنون، نزدیک به ۶۰۰ نفر به صورت مستقیم در انجام امور مشارکت داشتند که سالانه و در مراسم خاص، این عدد حدود ۲۰۰ نفر است. قاریان، راویان، سخنرانان جلسات قرآنی (لطایف قرآنی) و مداحان و بعضی وعاظ این هیات، از اساتید و دانش‌آموختگان دانشگاه امام صادق(ع) هستند و در ایام خاصی از سال، مانند دهه اول محرم، برگزاری هیات، فعالیتی جمعی در کل دانشگاه قلمداد می‌شود. لازم به‌ذکر است که سهم عمده تامین بودجه این هیات با نذورات و هدایای عمومی مردمی است و هیات وابستگی مالی به نهاد خاصی ندارد. به‌منظور شناخت بهتر و ترویج سبک این هیات، در ادامه مهم‌ترین نوآوری‌های هیات میثاق با شهدا در ۱۸ محور برشمرده می‌شود:

نوآوری در نام: انتخاب عنوان هنری-دینی در مقایسه با سایر عناوین هیئات مرجع، اشاره دائمی به شهدای گمنام دانشگاه، محوریت یادمان شهدا در تزئینات.

نوآوری در تعلق نهادی: استفاده از ظرفیت دانشگاه امام صادق(ع)، جدا نبودن از دانشگاه و به استخدام درآوردن ظرفیت‌های تصویرساز دانشگاه.

نوآوری در مرجعیت: تقدم مرجعیت فرهنگی بر مرجعیت علمی و زمینه‌سازی برای مرجعیت علمی

نوآوری در همسوسازی: حمایت حداکثری دانشجویان، اساتید و دانشگاه امام صادق(ع) در یک موضوع خاص و بی‌سابقه.

نوآوری در پایداری: کسب قابلیت‌های منحصربه‌فرد و رقابتی پایدار و حرکت به سمت بقای بلند مدت با تاکید بر عدم تقلیدپذیری.

نوآوری در ارتباط با جهان اسلام: پخش مداحی در دنیای عرب و سایر کشورها، حضور مداح اصلی هیات در کشورهای عربی‌زبان و ارتباط با دنیای عرب به کمک رسانه شعر محزون.

نوآوری در محتوا: مقتل‌خوانی، قوت مطالب سخنرانی و قوت مطالب مداحی به‌صورت هم‌زمان (هیئات دیگر عمدتا یکی از این نقاط قوت را دارند)، سلسله‌واری مطالب سخنرانی، مستند بودن مداحی، ارائه محتوا در بستر علمی، تفوق محتوا بر شکل و قالب، ادعیه و مناجات‌خوانی و لطایف قرآنی.

نوآوری در مدیریت: هیات‌امنای دانشگاهی، مدیریت دانشجویی و جلب موفق مشارکت دانشجویی و جوشش درونی.

نوآوری در زبان: خواندن اشعار عربی، خواندن اشعار فارسی-عربی و ارائه مطالب با کیفیت نخبگانی و علمی و زبان دانشگاهی و عمومی به‌صورت توامان.

نوآوری در مکان: حضور در محیط علمی و همراهی جنبه‌های معرفتی و شعوری با شور حسینی.

نوآوری در تامین مالی: جلب مشارکت عمومی در تامین مالی و... .

نوآوری در دانشگاه امام صادق(ع): اثبات تحقق هدف به مجموعه دانشگاه و واداری دانشگاه برای ارائه خدمات عمومی به مردم. (هم خود هیات و هم غرفه‌های فعال در ایام هیات.)

نوآوری در مخاطب: فهم و درک بالای حاضران برای طرح مطالب عمیق، برنامه برای هیات نوجوانان و مخاطب خانوادگی.

نوآوری در ارتباط با مخاطب: ادب و نزاکت خدام و فعالیت مستمر در شبکه‌های مجازی و دریافت بازخورد.

نوآوری در اثرگذاری منطقه‌ای: برپایی دسته‌های عزاداری برای تاثیرگذاری در مراکز حساس شهر (به لحاظ فرهنگی و سیاسی).

نوآوری در رهبری جریانات مذهبی: تاثیرگذاری در هیئات شهرستان و تکرار و تقلید مطالب سخنرانی و مداحی.

نوآوری در ارمان‌خواهی: طرح مطالب سیاسی و اجتماعی در کلاس عمومی با هدف ترویج بیانات مقام‌معظم‌رهبری.

نوآوری در تربیت دینی: آموزش مطالب دینی در بستری گیرا و متفاوت.

سازمان توزیع روزنامه فرهیختگان

@Department of Distribution

تلفکس: ۱۲-۶۶۳۴۸۰۱۱ (۰۲۱)

مدرک فارغ‌التحصیلی موقت اینجانب پیام فضلی‌خانی فرزند یوسف به شناسنامه به شماره ۵۷۲ صادره از کرج در مقطع کاردانی رشته الکترونیک صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه مفقود گردیده و فاقد اعتبار است. از یابنده تقاضا می‌شود گواهینامه مذکور را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه به نشانی: کیلومتر چهار جاده نورعلیبیک، شهرک دانشگاهی خاتم‌الانبیاء به صندوق پستی ۳۹۱۸۷-۳۶۶ ارسال نماید.

مدرک فارغ‌التحصیلی موقت اینجانب محمد رسولی فرزند احمدرضا به شناسنامه به شماره ۵۵۲صادره از اهواز در مقطع کارشناسی رشته برق صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه مفقود گردیده و فاقد اعتبار است. از یابنده تقاضا می‌شود گواهینامه مذکور را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه به نشانی: کیلومتر چهار جاده نورعلیبیک، شهرک دانشگاهی خاتم‌الانبیاء به صندوق پستی ۳۹۱۸۷-۳۶۶ ارسال نماید.